

Berlin med DDR-tema

Adskillige tusinde danskere har tilsyneladende fået samme idé: at besøge Berlin i påskedagene. Ikke alle steder er dog lige overrendte, og det er næsten muligt at styre uden om turiststrømmen

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@mediehusenmidtjylland.dk

Vi er afsted på en femdages tur med vores 17-årige søn og hans kammerat.

Kvarteret, hvor vi bor, har indtil nu været usædvanligt roligt - nærmest dødt. Det ændrer sig radikalt mandag morgen, hvor en god del af p-pladserne i krydset foran ejendommen bliver spærret af, og to gigantiske mobilkraner ankommer og folder sig ud.

Vi bor i stueetagen. I gården råber arbejdsmænd kommandoer to meter fra vores køkken- og badeværelsesvinduer. Foran huset har en kranbil på størrelse med en blåhval konstant motoren i gang. Netop vores bygning skal have skiftet nedløbsrør, tagrender m.m. Hvor heldig kan man være?

Vi kører i Lidl, mens drengene trækker torsk i land. På p-pladsen må man holde halvanden time. Derefter er bøden på 35 euro (= ca. 260 kr.). Hvad er der gået galt i DK, når p-selskaberne får lov til at opkræve omkring 900 kr. for den lille forglemmelse?

Vi går fuldstændig amok i gede- og andre oste, skinke, Thüringerpølser, grønt, Rioja de España samt tyrkisk Ayran, der smager lidt som saltet yoghurt. Priserne på fødevarer er yderst forbrugervenlige.

Monumental og respektindgydende

Ingen udflugt til Berlin uden Checkpoint Charlie - det kendteste overgangssted mellem det daværende Øst- og Vestberlin. Sandsækkene foran skuret er erstatet af mere holdbare cementudgaver. Vi er ikke de eneste, der skal derhen, for nu at udtrykke det mildt. Her er turister fra hele verden og tæt på det halve af Danmarks befolkning.

Vi lukker drengene ind på museet, der viser nogle af de mange finurlige og opfindsomme flugtforsøg over og under

muren, mens vi lister godt hundrede meter væk til vores parkerede bil. Her kan man for eksempel besøge »Ugly Food Museum«. Alt kan tilsyneladende sælges på dette lidt for tivoliagtige sted.

Nu sættes kursen mod Reichstag, der ligger i et kæmpe parkområde ved Tierpark, og det ser ud til, at man kan sætte bilen fra sig gratis. Når det er sagt, er det nemt at køre rundt i bil fra det ene til det andet sted. Flere steder holder vi gratis. Monumental og respektindgydende ser rigsdagen ud med teksten »Dem deutschen volke« i store typer og med blafrende flag. Der er lang kø for at komme ind for folk med forudbestilte billetter.

Kun et par hundrede meter borte ligger den legendariske 26 meter høje Brandenburger Tor, der har oplevet en del siden opførelsen i 1791.

En af Berlins mange skæve typer har taget opstilling foran porten i noget, der ligner en trehjulet Christianiacykel, iført en kongelig kappe, og slår storladent ud med armene. »Trinity macht den Kaiser, EU Macht begrenzen!« er hans budskab.

Efter Brandenburger Tor fortsættes ned ad den 60 meter brede og knap to kilometer lange allé Unter den Linden, der er opkaldt efter sine lindetræer. I midterrabbatten er der en voldsom trængsel af serveringssteder af den ene og den anden slags og en strøm af turister. Det bliver lidt ensformigt i længden.

Vi lader drengene fortsætte ned til Alexanderplatz, mens vi går tilbage efter bilen. Vi aftaler at mødes i det hippe kvarter Kreuzberg om en times tid.

»Lille Istanbul«

Kreuzberg benævnes også »Lille Istanbul«. Kvarteret er kendt for sine kunstnere, studerende og store tyrkiske befolkning. Vi parkerer bilen 10 meter fra en flok specielle typer, der hænger ud og formentlig sælger hash. Det lugter i

hvert fald tungt af moderne tobak, da vi går forbi. Det gør det i øvrigt rigtig mange steder i byen. Vi bliver enige om, at hvis det var mørkt, ville vi ikke gå rundt her.

I et gigantisk tyrkisk supermarked har de et udvalg, der får Bazar Vest i Brabrand til at ligne en kiosk for glade amatører. Her er mange små fancy butikker, graffiti og sjove karakterer med aparte frisurer og tøj, man ikke lige har set før. På grænsen mellem Kreuzberg og Neukölln ligger Maybachufer ved Landwehrkanalen. Her er markedsdag tirsdag og fredag og også en skøn, afslappet atmosfære ved kanalen under træerne, hvor folk sidder i græsset og drikker medbragt vin og øl.

Drengene har selv foreslået at stå for aftensmaden. Den består - ikke overraskende - af spaghetti med kødsovs. Ingen af dem har vist lavet et spejlæg før, så det er en pæn udfordring, også fordi der ingen gryde er til sovsen, kun en pande. Gulerødderne rives på et to centimeter bredt minirivejern til muskatnød osv. Undertegnede lister ud i køkkenet tre-fire gange i løbet af processen som konsulent, og resultatet bliver faktisk rigtig godt.

En anden aften står den på currywurst, der vel nærmest er en egnsret for Berlin. Vi har købt de rigtige Thüringer bratwurst, der virkelig bliver branket, samt en velvoksen dunk med curryketchup og karrypulver til at drysse på. Det er en gudespise.

Turens absolutte højdepunkt

Turens absolutte højdepunkt er Teufelsberg - Djævlebjerg. Da 2. verdenskrig sluttede, stod man med murbrokkerne fra 400.000 huse, der var bombet sønder og sammen. Disse brokker blev kørt uden for byen og hældt oven på nazisternes militærteknologiske institut i et 120 meter højt bjerg.

På toppen af bjerget byggede amerikanerne lyttestationen Teufelsberg, hvor man kunne følge med i, hvad der foregik på den østlige side af muren. 2000 mennesker arbejdede på dette sted. Da den kolde krig sluttede, blev stedet forladt, og såkaldte »urban explorers« fandt vej hertil.

De senere år har Teufelsberg udviklet sig til et galleri og decideret udflugtsmål for berlinere og andre besøgende. Der betales entré ved et lille skur. Ligesom med kinderæg (chokolade,

Branderburger Tor med et mylder af turister fra hele verden. En speciel type (t.v.) har kørt en trehjulet cykel i position foran porten.

overraskelse og legetøj) får man hele tre ting med i købet ved at besøge stedet:

- 1: En tiltrængt tur på landet/i skoven - ud af byen.
- 2: Et lille museum med beretning om stedets historie fra murbrokker til kold krig.
- 3: Et yderst specielt bygningsværk med snesevis af store, flotte og tankevækkende malerier af kunstnerisk høj kvalitet.

Man går mellem de forskellige etager ad en udvendig metaltrappe, som ikke er for folk med højdeskrek. Der er ingen sider i bygningen, så vinden står frisk på tværs. Det må være koldt om vinte-

På den tidligere amerikanske lyttestation på Teufelsberg kan man opleve kunst, historie og politik blive blandet i en kreativ.

ren. Øverst oppe når man til de store champignonformede kupler, der var beklædt med tykt hvidt lærer. De er ret hærgede af tidens tand, men det giver blot stedet ekstra karisma.

Ikke langt herfra ligger Olympiastadion, der blev færdigbygget til OL i 1936 og benyttet af nazisterne i propagandøjemed. I dag er det hjemmebane for 2. bundesligaklubben Hertha Berlin.

Vi gider ikke ofre cirka 200 kr. for at komme ind, men ser det meste af en reklamevideo i souvenirshoppen. Her bruger man ingen tid på nazifortiden (er det mon tilfældigt?), men skamroser stadionet så uhæmmet, at vi ikke orker at se de sidste minutter.

Et virkeligt spændende sted

Byen Potsdam ligger cirka 25 kilometer sydvest for Berlin, og er hovedstad i delstaten Brandenburg.

På vej derud indikerer en lampe, at der på ny er problemer med trykket i et dæk. Det medfører straks en form for mild panikreaktion, og der er ingen ste-

På DDR hverdagsmuseet ved Kulturbrauerei, kan man få indblik i DDR dagligdags ting, blandt andet denne Trabant, der var udstyret med telt på taget.

Gourmetkøkkene Marius 17 og Eskil 18 tryller i køkkenet med en særlig signaturudgave af spaghetti med kødsovs tilberedt i en stegepande.

der at holde ind på grand af vejarbejde. Omsider dukker en benzintank op, og vi kan konstatere, at alt er godt, da vi har lukket lidt luft ud af det fordæk, vi fik sat på for nogle dage siden.

Potsdam blev i 1990 optaget på Unesco's liste over verdenskulturarven. Vi sætter bilen ved slottet Sanssouci og går en længere tur rundt i parken. Der er flere statelige bygninger i området og nogle meget smukke blomsterbede. Det er faktisk lidt for nydeligt (læs: kedeligt). Da vi senere spørger sønnen ind til de smukke blomster, lyder svaret: Hvad for nogle blomster?

Tilbage i den gamle bydel slentrer vi rundt blandt de mange andre turister. Stedet har en særlig stemning med smukke huse, butikker, gallerier og restauranter. Man forstår godt, at her er mange turister, men stedet ejer slet ikke den kant og skævhed, som kendetegner mange af Berlins andre seværdigheder.

Eksempelvis Kulturbrauerei, hvor vi ankommer lidt tidligt på formiddagen. Det ligner et område, hvor der har været fest aftenen før. Et gratis Heavy Metal Museum er åbent. Det er meget sjovt. Ved siden af ligger museet »Hverdag i DDR«. Det er også gratis og tilmed et virkeligt spændende sted. Her er ikke oceaner af tekst, men mange eksempler på hverdagsagtige ting: en købmands-butik med varer, et lille kontormiljø, propagandaeffekter, billeder fra en stats-ejet »Intershop«-butik, hvor man med D-mark kunne købe de ellers uopnåelige vestlige varer som for eksempel elektronik, cigaretter, parfume, spiritus og ægte pelse. På den måde fik staten fingre i

hård vestlig valuta, men samtidig fik folk et indtryk af, hvad de gik glip af i mønsterstaten DDR.

Midt i et rum holder en Trabant med et cirka to meter højt spidstelt monteret på taget. Det ser vanvittigt ud. På en film ser man en hel stribe af de små biler på en campingplads, hvor teltet er slået op i knap det tredobbelte af bilens højde. Sammenfoldet fylder det næsten som en dobbeltmadras. Fantastisk sted, men vores DDR-kapacitetskvote er ved at være fyldt op.

Et mysterium

På den sidste dag tager vi afsked med Friesickestraße 33 i Pankow. Arbejdere er ved at pakke afspærringer sammen, og de store mobilkraner er på vej væk. Jeg har set frem til at gøre holdt ved Shell-rastepladsen i Fretzdorf, cirka 85 kilomter vest for Berlin, for måske at få et svar på den dæksabotage, vi var udsat for på vejen ned.

Vi tjekker skovbrynet, hvor jeg holdt to minutter for at slå en streg, samt den lille plads bag Shell-kiosken, men der er absolut intet, der giver anledning til, at noget mistænkeligt skulle have foregået her. Det er ret frustrerende at skulle affinde sig med, at det mysterium forbliver uløst. Efter hjemkomsten har jeg tjekket anmeldelser for Burger King-restauranten og Shell-kiosken. De er dårlige, men ikke til nogen hjælp. Heller ikke når man på tysk googler punktering af dæk. Nogle har ment, at det var en god happening og er på mystisk vis sluppet afsted med det uden at blive opdaget.

